

ÉS TEMPS PER A LA DATA I LA
PREGUNTA DE LA CONSULTA

Jordi Badia

Periodista

Ho vagin enllestint, sisplau

Els dos darrers incidents diplomàtics que hi ha hagut entre els governs espanyol i català no són cap baralla de pati de col·legi, al contrari. La topada de fa deu dies per la presidència de l'acte de Foment del Treball entre el president de la Generalitat, Artur Mas, i la vicepresidenta del govern espanyol, Soraya Sáenz de Santamaría, i la negativa del president del govern espanyol, Mariano Rajoy, a deixar parlar el president català en el I Fòrum Econòmic de la Mediterrània Occidental celebrat al Palau de Pedralbes de Barcelona, un edifici de la Generalitat, són l'expressió més elevada dels moviments de ruptura a què s'ha arribat. El govern espanyol ha actuat amb la contundència de qui té la força i el català hi ha respost amb la resignació del qui no té cap més sortida que plegar veles sense perdre dignitat. Ambdós governs han marcat quines ratlles no estan disposats a traspasar.

HI HA QUI HA VOLGUT menystenir la importància de la topada entre els governs espanyol i català per aquestes qüestions protocol·làries, com si el protocol no fos l'expressió refinada del poder, i ha reclamat als dirigents polítics que aixequin el nivell de la discussió. S'hi ha referit el president de Barcelona Meeting Point, Enrique Lacalle, per exemple, que també forma part del *lobby* del pont aeri, aquest fòrum de grans

empresaris de Madrid i Barcelona que s'arroguen el paper d'àrbitres i que, a l'hora d'actuar i de fer declaracions, més aviat fan d'àrbitres comprats. Això sí, tenen raó quan recorden que, temps enrere, unes disputes semblants es resolien amb diàleg i altura de mires, ni que fos en el darrer instant. Però s'equivoquen profundament en insistir-hi perquè no entenen, o no volen veure-ho perquè no s'ho volen creure, que la situació d'avui no té res a veure amb la de llavors, que la societat catalana ha superat la fase de la negociació i pacte amb Espanya, del peix al cove, per entendre'ns, perquè ha deixat de confiar-hi, i que ara l'únic diàleg possible és el de la consulta sobre si hi ha una majoria suficient de catalans partidaris de la independència.

QUALSEVOL METÀFORA és per definició arriscada. La del xoc de trens la trobo especialment poc encertada perquè la veig poc precisa, malgrat sigui la que més es repeteix. Trobo més aproximada la d'una partida d'escacs en què, tot i jugar amb blanques, Madrid ha perdut la iniciativa. Si la donem per bona, entendrem que som en la fase intermèdia del joc. Com en una obra de ficció canònica, les partides d'escacs també tenen plantejament, nus i desenllaç, encara que s'anomenin obertura, mig joc i final; en estructura i desenvolupament, una partida d'escacs s'assembla força a una

LLUÍS ROMERO

És inimaginable continuar en aquest estat d'immobilisme i clima de ruptura i tensió creixent fins l'any 2016

obra de teatre. Ara som al mig de la partida, una fase en què costa valorar la virulència de segons quins moviments perquè la seva incidència no és mai immediata, ja que acostumen a ser maniobres amb la previsió d'unes quantes jugades, però tenen una importància decisiva en el desenllaç final. L'objectiu també és carregar-se d'arguments tàctics per afrontar amb fermança la part final de la partida, que s'inicia, generalment, després d'un moviment de ruptura prudent o temerari segons les garanties d'èxit que s'han acumulat. De raons, la societat catalana en té un cúmul. Encara que sembli que mai se'n tenen prou i que la temptació sigui buscar-ne com més millor, cal adonar-se de la importància definitiva del factor temps: la jugada que desencalla la fase intermèdia i obre la partida al desenllaç, per afrontar-lo amb probabilitats de triomf, s'ha de fer en el moment just, ni una jugada abans ni una jugada després. Per tant, tornant a les relacions Espanya-Catalunya, potser és hora d'anar-ho enllestint perquè és inimaginable continuar en aquest estat d'immobilisme i clima de ruptura i tensió creixent fins l'any 2016, posem per cas. És temps per a la data i la pregunta de la consulta.

ARA, LA METÀFORA dels escacs té un inconvenient: aquest procés de transició nacional no hi ha la possibilitat de tancar-lo amb taules.